

«Rapportering på arbeidet i Tiltaksutvikling innen Program form folkehelsearbeid i kommunene»

- Mestring, mening og trivsel på Låby.

Historikk

Halden kommune har blitt tildelt tilskudd for perioden 2019 – 2022 med 2 800 000 kr. til Låby nærmiljøprosjekt under den nasjonale tilskuddsordningen – Tiltaksutvikling innen program for folkehelseprogram i kommunene. Halden kommune har engasjert Inspiria Science Senter som prosjektleder ut 2022. Låby nærmiljøprosjekt inngår i en portefølje med prosjekter som Inspiria driver for kommunen.

Framdrift

Prosjektet gikk over i en ny fase i 2022. Prosjektet ble ført over til Låby skole ved at prosjektet dekket kostnadene til 2 deltidsstillinger for personell som ellers er tilknyttet skolen på dagtid. Gjennom overføring av disse prosjektmidler var ønsket å sørge for videreføring av aktiviteter etter prosjektslutt. I tillegg ble det bevilget midler i kommunebudsjettet for 2022 til å videreutvikle modellen til også å omfatte flere skoler i Halden. Dette er en del av måloppnåelsen i prosjektet. Disse midlene er lagt i på et eget prosjektnummer, men er kommunens egenfinansiering inn i dette prosjektet.

Selv om vi skulle ønske dette hadde gått raskere, så er vi fornøyd med at vi har greid å holde prosjektet i gang under pandemien. Halden kommunes politikere ønsker at alle skolene skal bli nærmiljøskoler og har også bevilget penger for at vi skal arbeide videre med dette i 2023.

Gjennomførte aktiviteter i 2022

I samarbeid med Halden kommune, skolen og FAU har Inspiria gjort et grundig arbeid i utviklingen av en nærmiljøarena på Låby. Gjennom «Åpent fritidstilbud» har de skapt mye positiv aktivitet og mange gode opplevelser for store og små. Tilbudene til elevene hadde oppstart rett før landet ble stengt ned som følge av pandemien, og har naturlig nok hatt utfordringer som følge av dette. De fikk allikevel gjennomført det meste av de planlagte aktivitetene gjennom tilpassing til smittevernregler og bruk av kohorter.

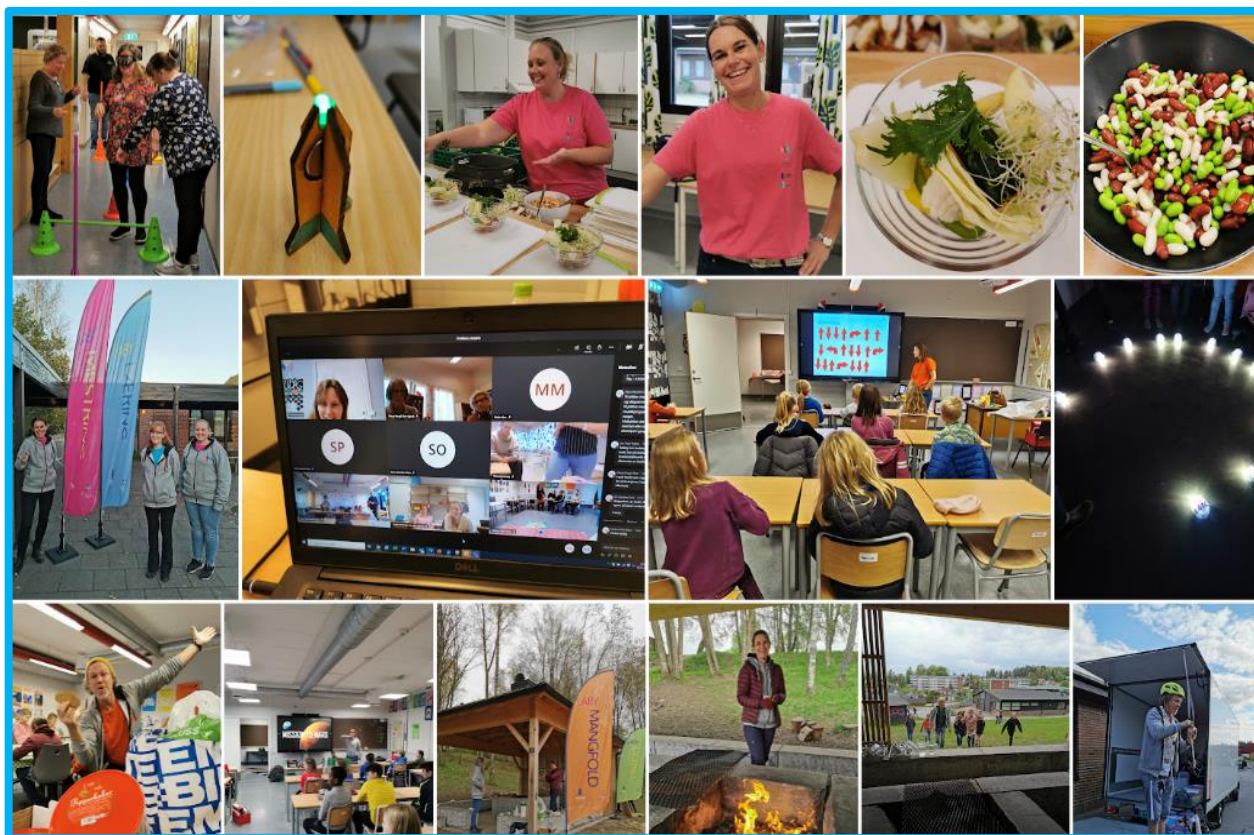
INSPIRIA science center har arrangert:

- Låby-dager - sammenkomst for hele familien tre ganger i året
- «Se hva jeg kan»-skoledager» - en fredag i måneden.
- Fiksekvelder – hvor barn og voksne kan reparere ting 3-4 ganger i halvåret
- «Dette var godt»-kvelder – hvor foreldre og barn lager god mat sammen 3-4 ganger hvert halvår
- Kodeklubb – hvor barn lærer koding og får ting til å skje en kveld i måneden
- Fri aktivitet – kvelder

Kunnskapsoverføring har vært en viktig del av prosjektet og Inspiria har derfor jobbet aktivt med å finne løsninger for involvering av frivilligheten, lærere og foresatte. Planen om å inkludere foreldre/foresatte og frivillige fra nærområdet stoppet dessverre opp grunnet regler om smittevern. Dette er startet opp igjen i 2022 gjennom involvering av foreldre i matlagingstilbud og lignende.

Målet har vært varige løsninger også etter prosjektets slutt. Skal dette lykkes må eierskapet til og ønsket om et nærmiljøprosjekt være forankret hos skolen og foreldrene. Derfor har lærerne på Låby fått kursing i for eksempel digital koding og «bluebots». Gjennom prosjektet har de hatt teambuilding- og informasjonskvelder med lærerne. De ansatte i prosjektet fra Inspiria har deltatt på digitale møter med FAU og vært til stede under foreldremøter på ulike trinn.

LÅBY ÅPENT
FRITIDSTILBUD

Bilder fra «Åpent fritidstilbud» på Låby skole

I dag har Låby skole åpent etter skoletid to til tre dager i uken. Dette har de fått til gjennom samarbeid med frivilligheten. Halden kulturråd og Halden idrettsråd har hatt faste ukentlige aktiviteter på skolen. I tillegg har prosjektet dekket kostnadene til 2 deltidsstillinger for personell som ellers er tilknyttet skolen på dagtid. Disse har arrangert åpne skoleaktiviteter på ettermiddagen og hatt skolefrokost før skolestart noen dager i uken. De har pusset opp og innredet et aktivitetsrom som også kan benyttes av skolen på dagtid. Dette rommet har sammen med skolekjøkkenet, kunst og håndverksrom, elevenes eget rom og gymsalen blitt hovedbasen for fritidstilbudene.

Halden Idrettsråd på Låby

Skolen tilbyr leksehjelp, enkel matservering og fysisk aktivitet. Det er ulike klubber som rullerer på å ha aktivitet fra kl. 16.00 – 17.00. Dette er et samarbeid mellom de ansatte ved skolen som har fått utvidet sine stillinger, skolens FAU og idrettsrådet. Elevene får prøvd ut ulike fysiske aktiviteter med byens idrettslag som stiller med aktivtører. Dette er et velfungerende og populært tilbud som har vært i tillegg til Inspiria sine aktiviteter. Aktiviteten er drop in basert. Det ble gjort forsøk med både påmelding og drop in, og drop in fungerer best for dette tilbudet.

Halden kulturråd på Låby

Kulturrådet har også vært med i oppbyggingen av nærmiljøskolen på Låby. Sammen med idretten har de vært med på å skape meningsfull aktivitet gjennom prosjektet «Gatas kunst» for elever på 5.-7. trinn. Elevene fikk prøvd seg på digital film- og musikkproduksjon, dans teater og kunstuttrykk som graffiti. Kursene gikk over seks uker og de hadde ca. 60 elever på kurs.

Kursene krevde forhåndspåmelding. Skolens ansatte sikret at elever de visste kunne ha ekstra nytte av slike aktiviteter, fikk meldt seg på.

Klubblokale på Låby

Skolen har kjøpt inn utstyr og møbler og innredet et rom som skal brukes fast til «klubb» på tirsdager fra kl. 17.00 – 19.00. De fikk kr. 100.000 i tilskudd av den Sparebank1stiftelsen Halden til innkjøpene og oppussing av lokalet. Flere elever var involvert i oppussingsarbeidet. Rommet er innredet slik at barna kan drive med ulike aktiviteter på samme tid uten å forstyrre hverandre.

På klubben kan barna drive med ulike aktiviteter ute eller inne. Det er arrangert «pysjfest» i samarbeid med FAU som stilte med boller og kakao.

Skolen har leksehjelp 2 dager per uke.

Oppsummering

Prosjektet har i 2022 hatt som mål at det skal driftes videre av skolen i samarbeid med frivillige lag og foreninger. Fra mai 2022 ble to miljøarbeidere ved skolen lønnet i deltidsstillinger i prosjektet for å planlegge og drive aktiviteter for barna.

På grunn av pandemien har det tatt lengre tid enn ønsket å overføre prosjektet fra Inspiria til skolen. Det ble derfor søkt om ekstra tilskuddsmidler i år, da det ble lyst ubrukte midler, for å ha bedre tid til overføringen. Låby-prosjektet fikk tildelt kr. 300.000, og fikk med det mulighet til å drive prosjektet i skolens regi frem til sommeren 2023. Halden kommune har også hatt en prosjektleder i 100% prosjektstilling siden august 2022, som arbeider med å rulle ut prosjektet til alle skolene i kommunen. Dette vil fortsette i 2023 og kommunestyret har bevilget penger til dette.

Det er startet opp aktiviteter på en ungdomsskole i sentrum og på tre barneskoler i tillegg til Låby skole. På ungdomsskolen er vi i en oppstartsfasen hvor tre menigheter går sammen om å ha «ungdoms SFO» med et måltid, aktiviteter og leksehjelp 3 dager i uka mellom kl. 15.00 og 17.00 Det planlegges for tilbud om gratis transport til ulike fritidsaktiviteter kl. 17.00.

Hjortsberg skole har utvidet stillingene til to miljøarbeidere som sammen med FAU drifter fritidstilbudet etter skoletid en dag per. uke. Målet er to dager per uke.

På Prestebakke skole er det åpen gymsal.

Gimle skole har startet med et redesign prosjekt.

Halden kommune i samarbeid med Halden frivilligsentral åpen gymsal i Halden videregående skole (her må vi betale leie) for en gruppe innvandrere. Det er de voksne i gruppa som driver tilbudet, og det er en generasjonsmøteplass for de som vil drive ulike aktiviteter eller bare møte andre.

Utsjekk mot prosjektbeskrivelse i søknaden.

Nr.	Mål i søknad	Dekket	Merknad
1	Låby nærmiljø skal fremme psykisk og fysisk helse, i betydning av å gi: Identitet og selvrespekt, mening i livet, mestring, tilhørighet, trygghet, deltakelse og involvering og fellesskap.	Ja	Sikret via bredde i aktiviteter og gjennomføringen av disse. Sterk vekt på "noe for alle." Det er konkrete eksempler på at skolevegrere har kommet til aktivitetene og at skolen med nærmiljøtiltaket har fått et treffpunkt med disse. Det er en start og positivt.
2	Aktiviteter og sosial deltagelse skal gi trivsel, fremme vennskap og forebygge	Ja	Sikret via bredde i aktiviteter og gjennomføringen av disse. Sterk vekt på "noe for alle.»

	ensomhet og mobbing.		Aktiviteter side om side med voksne har vist seg nyttig særlig med tanke på sårbare elever. Det har i uformelle samtaler kommet frem opplysninger som gjør at skolen kan tilrettelegge bedre for noen elever.
3	Trivsel skal gi bedre læring på skolen og i nærmiljøet.	Ja	Trivsel er sterk faktor for alle valgte aktiviteter. Trivsel gjør at barna kommer til skolen og aktivitetene etter skoletid. Det er svært godt oppmøte.
4	Nærmiljøprosjektet skal utjevne sosiale forskjeller, gi rom for etnisk mangfold og fremme medborgerskap.	Ja	Sikret med stor variasjon i muligheter til å delta for elever samt bidrag fra foreldre.
5	Med skolen i sentrum skal nærmiljøet styrkes ved å ta i bruk folks ressurser og kompetanse.	Ja	Foreldre som hjelper til og andre i nærmiljøet som kan delta er en av de momentene som kan bli bedre. Det har vært tungt å mobilisere så mange som vi ønsker og vi er glade for de vi har med.
6	Frivillighet skal gi nærmiljøet en bærekraftig utvikling.	Ja	Særlig fikseverkstedet bidrar til dette. Det er etablert en gruppe som re-designer klær.

7	Låby som nærmiljøarena skal videreføres og forsterkes utover prosjektperioden.	Ja	Sikret med opplæring, dokumentasjon og håndbøker samt foreldremedvirkning og kobling til skolens ledelse.
8	Ervervet kunnskap og erfaringer skal videreføres i nye nærmiljøprosjekt i andre skolekretser.	Ja	Sikret med god dokumentasjon og sterk forankring i kommunal styringsgruppe. Ansatt en person i 2022 for å nå dette målet.
9	Prosjektet skal bidra til samarbeid og erfaringsutveksling med andre nærmiljøprosjekt internt i kommunen.	Ja	Sikret med god dokumentasjon og sterk forankring i kommunal styringsgruppe. Kommunal prosjektleder som samler forslag til aktiviteter og kontakter lag og foreninger. Noen av disse vil drive sin aktivitet på skolene. Parallelt lages en frivillighetsplan
10	På lang sikt skal prosjektet bidra til at flere vil gjennomføre videregående utdanning og kan komme i arbeid.	Ja	Sikret via bredde i aktiviteter og gjennomføringen av disse.

Halden 16.02.2023 Halden

Gun Kleve

Spesialrådgiver, folkehelse
Samfunn og samskaping

